

Streszczenie

Czynniki efektywności instytucji pomocy społecznej w realizowaniu jej celów w opiniach terenowych pracowników socjalnych oraz ich przełożonych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Przypadek placówek powiatu grodzkiego Siemianowice Śląskie.

Celem niniejszej rozprawy jest identyfikacja czynników efektywności instytucji pomocy społecznej w Siemianowicach Śląskich w opiniach terenowych pracowników socjalnych oraz ich przełożonych. Badania pomocy społecznej przy wykorzystaniu wiedzy, doświadczenia oraz praktyki badanych osób dały bardzo duże prawdopodobieństwo określenia rzeczywistej sytuacji i kondycji pomocy społecznej w mieście

Realizacja przyjętych celów pracy przeprowadzona została w toku rozważań podjętych łącznie w ośmiu rozdziałach oraz zakończeniu.

Rozdział I poświęcony został teoretycznym zagadnieniom instytucji w socjologii oraz kształtowaniu się pomocy społecznej w Polsce po roku 1989, wraz ze strukturą i organizacją systemu rozumianego jako układ wzajemnych zależności determinujący postrzeganie oraz kierunki analizy pomocy społecznej. W części tej znajduje się także charakterystyka kadr pomocy społecznej w naszym kraju. **Rozdział II** odnosi się do pojęcia efektywności, które stanowi oś prowadzonych badań. W rozdziałach tych podjęta została próba usystematyzowania tego pojęcia w pierwszej kolejności w szeroko rozumianej płaszczyźnie nauk społecznych, następnie zaś w polityce społecznej, pomocy społecznej i wreszcie pracy socjalnej. **Rozdział III** Poświęcony został Siemianowicom Śląskim z uwzględnieniem struktury i funkcji poszczególnych dzielnic. Rozdział ten określa i opisuje także instytucje pomocy społecznej powiatu grodzkiego wraz z charakterystyką mieszkańców oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w mieście. Metodologia badań systemu pomocy społecznej w Siemianowicach Śląskich zawarta została w **rozdziale IV**, gdzie wskazane są techniki i narzędzia wykorzystane w prowadzonej analizie. W rozdziale tym scharakteryzowane zostało również wykorzystane w pracy oprogramowanie do analizy danych jakościowych MAXQDA wraz z opisem i charakterystyką funkcji, które znalazły zastosowanie podczas drugiego etapu badań.

W rezultacie przeprowadzonych badań, na podstawie uzyskanych wyników powstały cztery rozdziały empiryczne. **Rozdział V** poświęcony został kwestiom bezpieczeństwa terenowych pracowników socjalnych oraz ich przełożonych poprzez analizę kwestii poczucia ich fizycznego bezpieczeństwa, syndromu wypalenia zawodowego oraz zagrożenia epidemicznego SARS-CoV-2. Kolejna część pracy koncentruje się na wiedzy oraz informacji jako determinantach efektywności badanej instytucji, uwzględniając zarówno poziom rzetelności i wiarygodności uzyskiwanych przez pracowników informacji, jak też sposoby interpretacji społecznej rzeczywistości. Znaczenie szeroko rozumianego wykształcenia oraz procesu podnoszenia kwalifikacji stanowiły uzupełnienie tej części analizy. Powyższe trzy zagadnienia w całości przedstawione zostały w **rozdziale VI**. Następna część pracy skupia się na zagadnieniu relacji pracowników socjalnych oraz ich przełożonych zarówno w płaszczyźnie poziomej badanych instytucji, jak też w ich ujęciu pionowym. Ujęte zostały także relacje badanych osób z klientami systemu pomocy społecznej oraz kultura współpracy z innymi instytucjami działającymi w polu pomocy społecznej w mieście. Wnioski z tej części badania zaprezentowane zostały w **rozdziale VII**. Ostatnim obszarem poszukiwań czynników efektywności pomocy społecznej w Siemianowicach Śląskich stała się przestrzeń organizacyjno – prawnych uwarunkowań badanych jednostek. Analizie poddane zostały zatem obowiązki administracyjne pracowników socjalnych oraz ich przełożonych wraz z wewnętrznymi rozwiązaniami regulującymi funkcjonowanie instytucji. Ta część opracowania przedstawiona została w **rozdziale VIII**.

Pracę zamyka **zakończenie** w którym przedstawione zostało podsumowanie oraz wnioski przeprowadzonych badań, podjęta została także próba znalezienia odpowiedzi o kierunki rozwoju pomocy społecznej w mieście oraz propozycja obszarów ewentualnej dalszej analizy systemu pomocy społecznej w mieście.

Słowa kluczowe: efektywność, instytucje, pomoc społeczna, pracownicy socjalni.